

ΕΠΩΝΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν Σστ' 2 κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν φύλλων γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως καὶ φέρει ἐπιγραφήν «Ἐπώνυμα Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων». Ὀφθαλμοφανῶς πρόκειται περὶ σημειώσεων τοῦ Λάμπρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἐγράφετο ἢ περὶ τῶν ἐπωνύμων τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων πραγματεία. Δυστυχῶς ἡ πραγματεία αὕτη δὲν ἐγράφη, οὕτω δ' ἔμειναν αἱ σημειώσεις, αἵτινες ὡς τοιαῦται ἀχρησιμοσιεῦνται κατωτέρω.

Κ. Ι. Δ.

Ἐπώνυμα Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων

Ἦδη ἐν τῇ ἐμῇ μεταφράσει τῆς τοῦ Γρηγοροβίου Ἱστορίας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι μοι ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ πραγματευθῶ δύο ἐπώνυμα Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, τὸ Βαμβακοράβδης, ὅπερ ὑπέλαβον ὡς δηλοῦν πιθανώτερον τὸν Ἀλέξιον Μούρτζουφλον,¹ καὶ τὸ Ἀβάστακτος. δι' οὗ ἐπωνυμεῖτο Ἰωάννης ὁ Λακαπηνός.² Νῦν δὲ θεωρῶ ἐπ' ἀνάγκης νὰ παράσχω τινὰς συμβολὰς πρὸς γενικωτέραν μελέτην τῶν ἐπωνύμων τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων.

Καὶ πρῶτον παρατηρητέον, ὅτι οἱ ὁμώνυμοι αὐτοκράτορες δὲν διεστέλλοντο ἀπ' ἀλλήλων δι' ἀριθμῶν κατὰ τὸ νεώτερον ἔθος. Ἡ δι' ἀριθμῶν διάκρισις μόνον ἐπὶ τῆς δυναστείας τῶν Παλαιολόγων ἐμφανίζεται (ὁ τῶν Παλαιολόγων πρῶτος . . . ἔσχατος).

1. Γρηγοροβίου Ἱστορία τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας. Ἐν Ἀθήναις 1904. Τόμ. Α' σ. 439 σημ. 1.

2. Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Η' σ. 495.

(ἐπὶ Κομνηνῶν :

Ἐν Νικαίᾳ :

Ἐν Τραπεζοῦντι.)

Ἐν τούτων Γέρω Νέος (Ἀνδρόνικος). Τὸ σύνθημα ἦτο νὰ δίδονται ἐπώνυμα ἐξ οἰκογενείας, τόπου (Λελαπηνός), κατηγορικὰ (καβαλλίνος, κοπρώνυμος, Μέθυσος) Μέγας (Κωνσταντίνος, Λέων ὁ σφαγεύς). Ἴδε τὸν ὅλον κατάλογον τῶν αὐτοκρατόρων.

Ἄλλοτε μὴ ἀναπομείναντα ἐν τῇ ἐπωνυμίᾳ ἀλλὰ σποράδην παρεδόμενα ὑποκοριστικὰ ἐκ τῶν οἰκογενειακῶν οἶον Δουκίτζης (Salvatore Μεσσήνη (Aug. Mancini Codic. graeci monasterii Messinensis S. Salvatoris.

Ἐν Μεσσήνῃ 1906 σ. . . . Ἐτελειώθη . . . μηνὶ Ἀπριλλίῳ 1906. 5' 5' φοβ' ἐπὶ βασιλείῳ τοῦ ἐν ὀρθοδοξίᾳ διαλάμποντος Κωνσταντίνου τοῦ Δουκίτζη.

Διάτρεξε ἐπιγραφὰς εἰκόνων Μοδένης.

Βαμβακορράβδης ἀναθεώρησον ἐν συγκρίσει πρὸς Müller Byz. Analecten ἐν Sitzungsberichte Βιέννης IX Band, 1852, σ. 389 (καὶ χωριστά).

Ταχὺς σ. 6. Müller Analecten. Πρὸς Π. Παχὺς Ἰωάννης Κομνηνός Ἐφραίμ σ. 6557 κέ. Νικήτα Ἀκομινάτου 697, 2. Σύνοψις Σάθα 438, 29